

Saborski odbor: u Obiteljskom zakonu izvanbračnu zajednicu izjednačiti s bračnom

ZAGREB, 19. ožujka 2014. (Hina) - Osobe koje žive u izvanbračnoj zajednici trebaju biti u potpunosti izjednačene s pravima onih koje žive u braku, od posvajanja djece do imovinsko-pravnih i financijskih rješenja, a ako neke odredbe u novom Obiteljskom zakonu ne budu promijenjene bit će to diskriminirajuće prema izvanbračnim zajednicama, ocijenjeno je na današnjoj tematskoj sjednici saborskog Odbora za ravnopravnost spolova.

Odbor je sjednicu o reguliranju prava osoba koje žive u izvanbračnim zajednicama u novom Obiteljskom zakonu organizirao u suradnji s Autonomnom ženskom kućom Zagreb (AŽKZ) koja je uputila amandmane na predložene izmjene Obiteljskoga zakona.

Unatoč brojnim inicijativama i prijedlozima Hrvatska do danas nije stvorila normativni okvir za građane koji žive u izvanbračnoj zajednici i za to nema opravdanja, izjavila je odvjetnica AŽKZ-a Sanja Bezbradica Jelavić obrazlažući amandmane.

AŽKZ predlaže da partneri koji žive u izvanbračnoj zajednici mogu posvajati djecu, kao što to mogu samci i osobe u braku. Također predlažu da izvanbračni partneri imaju ista prava kao i oni u braku kada je riječ o nasljeđivanju, odnosno da ne plaćaju porez na nasljeđivanje, te da nakon prekida veze pri podijeli imovine ne trebaju ustajati tužbama i dokazivati što su u zajednici stekli.

Sadašnjim odredbama krše se ljudska prava tih osoba, a te odredbe nisu u skladu s hrvatskim Ustavom, brojnim međunarodnim konvencijama i deklaracijama, istaknula je Bezbradica Jelavić.

Gordana Sobol (SDP) podsjetila je na inicijativu kada se preko pravobraniteljice za ravnopravnost spolova pokušalo izmijeniti porezne zakonske odredbe koje se tiču izvanbračnih partnera, ali se u tome nije uspjelo. Inicijativu treba obnoviti jer nema razloga da izvanbračna zajednica ne bude izjednačena s bračnom, smatra Sobol.

Svima treba biti u interesu da novi Obiteljski zakon bude u suglasju sa stvarnim životom bez predrasuda i diskriminacije, smatra Jadranka Kosor (nezavisna). Žena je uvijek, ili u velikoj većini slučajeva, u slabijem položaju u braku, a to se u izvanbračnoj zajednici diže na najvišu potenciju.

Institut posvajanja je doveden do apsurdna, a dobrobit djeteta treba biti najbitnija, rekla je Kosor naglasivši da su to sve pitanja ljudskih prava žena, muškaraca i djece.

Mirela Holy (nezavisna) podsjetila je na političku platformu SDP-a o jednakosti bračnih, izvanbračnih i istospolnih zajednica te upitala zašto progresivna Vlada ne bi u Obiteljskom zakonu izjednačila izvanbračnu i bračnu zajednicu.

Mi smo društvo za jednakost, za praštanje, a kada to treba učiniti postavi se "ali" jer je forma najvažnija, a oni koji do nje drže nastoje se prikazati demokratima, rekao je Laburist Branko Vukšić i ustvrdio kako mnoge bračne zajednice ne zaslužuju imati djecu, a izvanbračnima, koje to zaslužuju, to je zabranjeno.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić govorila je o inicijativama za promjenu triju zakona o porezima. Od 2010. nailazimo na različita obrazloženja, a činjenica je da porezne zakonske odredbe teško pogađaju građanke i građane koji žive u izvanbračnim zajednicama. Pritom, te su odredbe protivne i Ustavu, kaže Ljubičić.

Primjerice, izvanbračni partneri ne mogu dobiti poreznu olakšicu za uzdržavanje, potporu za nezaposlenost itd, istaknula je pravobraniteljica i izrazila žaljenje što Vlada u segmentu financijskih učinaka izvanbračne zajednice dovodi u lošiji položaj od bračnih.

Gvozden Flego (SDP) smatra da ne treba stati na polovici puta, odnosno da je Obiteljski zakon prilika da se sve zajednice izjednače, a Šime Lučin (SDP) ključnom smatra političku volju kojom se svi zakoni mogu promijeniti.

U ime predlagatelja, Karolina Šestak iz Ministarstva socijalne politike i mladih istaknula je da će radna skupina razmotriti sve prijedloge i sugestije.

No, posvajanje djece i odabir u kakvoj će osobe zajednici živjeti nisu u sferi ljudskih prava, istaknula je. Ne postoji pravo na roditeljstvo i pravo na posvajanje. Navela je da ni u Austriji, Njemačkoj, Finskoj i Danskoj izvanbračne zajednice ne mogu posvajati djecu.

Pozvala se i na praksu Europskog suda za ljudska prava koji je utvrdio da osobe koje žive u izvanbračnim zajednicama nisu diskriminirane u odnosu na one u bračnim. To su same odabrale, partneri sami biraju pravne učinke zajednice za koju se odluče, navela je.

Predsjednica Odbora Nensi Tireli zaključila je kako Hrvatska još nije društvo koje ima viziju o ravnopravnosti. Dokle kod svako ministarstvo u svoje zakone ne bude ugrađivalo odredbe o jednakopravnosti i ravnopravnosti nećemo biti demokratsko društvo, poručila je.

(Hina) xsšh ymd